

Het Reddingshonden Team Noord-Holland is een stichting met als doel honden en hun geleiders op te leiden tot een reddingsteam dat ingezet kan worden bij vermissingen en calamiteiten. Een aantal enthousiaste hondenliefhebbers heeft in 2015 deze stichting opgericht. Hier waren twee redenen voor. In de 1e plaats ontbrak een specifieke reddingshonden groep in Noord-Holland en in de 2e plaats ontbraken de mogelijkheden om in teamverband op een intensieve en professionele manier op het werken met reddingshonden te kunnen trainen. Ik denk echt dat maar weinig mensen binnen onze regio van het bestaan van deze stichting afweten en dat is jammer want ze doen heel goed werk. Het wordt dus tijd om eens te praten met de voorzitter van deze Stichting, de Volendammer Freek Tol.

Freek, vertel eens wat over jullie team. "We zijn een groep van 6 enthousiaste mensen die bestaat uit Dick de Groot (met zwarte Labrador Keira), Manon Brunnekeef (de Hovawart Branco), secretaris Francis Perrier (Abby, kruising Markiesje), Michel Kockx (Golden Retriever Maria), ik zelf (bruine Labrador Bowie) en instructrice/secretaris Astrid Reijkerk (Hovawart Zerline). Iedere geleider heeft dus z'n eigen hond. Op zich maakt het ras niet uit, als de hond maar geschikt is. Ik ben de enige volendammer in de groep. De anderen komen uit Monnikendam, Purmerend en Wormer. We trainen elke zondag van 9 tot 14:00 uur in o.a. het Purmerbos, Streekbos, Pampushout, losloopgebied Purmerland en het Hemmeland. We trainen echter door het hele land. In Drenthe kun je uren door het bos lopen en zoeken naar 'slachtoffers'. Hier kan dat niet. Je kunt hier wel trainen op de skills van de honden, hoe ze moeten zoeken en wat ze moeten doen als ze vinden. We zijn om beurten het 'slachtoffer' en soms hebben we een gastslachtoffer. Als iemand zich heeft verstoort, dan ligt het eraan hoe de wind is. We gaan onder de wind door, zodat de wind over het gebied gaat. Wij maken dan het zoekplan en de honden volgen ons blindelings. Ze gaan wel zelfstandig zoeken, maar blijven in eerste instantie bij ons in de buurt."

Hoe komen ze aan de geur? "De honden worden getraind op het zoeken naar een vaste geurbron, dus van iemand die ligt, zit, hangt, of drijft. Het is dus geen spoorzoeken waarbij je een hond eerst aan een kous, of trui van iemand laat ruiken. Als ze eenmaal de vaste geurbron (het slachtoffer dus) hebben gevonden, dan moet dat kenbaar gemaakt worden aan de geleider. Om hun nek hebben de honden een 'bringsel', een kokertje gevuld met stof. Als ze het slachtoffer gevonden hebben, nemen ze het bringsel in hun bek en gaan ze terug naar hun geleider. Als de hond dan met het bringsel in z'n bek bij me terugkomt, dan weet ik dat hij het slachtoffer gevonden heeft. Ik neem het kokertje af en zeg tegen de hond "laat zien" en dan brengt de hond me terug naar het slachtoffer."

Mijn hond kan een snoepje ruiken en dat is het dan. "Dat denk je. Jouw hond kan zelfs nog ruiken waar het snoepje twee dagen geleden gelegen heeft. Het is waanzinnig, maar het is zo. Zondag 5 februari hebben we geoefend bij het Marinapark in Volendam. Van Jan Dekker mochten we twee grote loodsen gebruiken. Hier hadden we een slachtoffer neergelegd, ook bij de Kwakken hadden we een slachtoffer neergelegd en nog een aan de waterkant. Iedere geleider krijgt uiteraard te horen wat het zoekgebied is. Voor 5 februari moest ik het zoekgebied regelen. Geur is overigens een raar goedje. Het kan door het dak komen, door ventilatiegaten, maar de geur kan ook aan de andere kant van een muur zijn. Het slachtoffer kan dus heel ergens anders liggen."

Hoe weet de hond dat de mensen die in het bos lopen niet het slachtoffer zijn? "Hij gaat wel even naar ze toe om de geur te controleren, maar gaat dan weer verder, want die mensen verplaatsen zich namelijk. Hij zoekt geen verplaatsende geur maar een stilliggende geur. Ze weten dat onderscheid. Het is een combinatie van dat gebied en de geur en dat slaat hij op. De reuk is het belangrijkste zintuig voor honden. Honden kunnen veel beter ruiken dan mensen. Dit komt o.a. door het grotere aantal reukcellen. Een mens heeft ongeveer 5 miljoen reukcellen en een hond heeft er tussen de 125 en 300 miljoen. Een hond ruikt b.v. op afstand dat er in een pan, behalve de bloemkool, ook nog rozijnen, een kaasplapje en mosterd zijn toegevoegd."

Hoe gaat de start van het zoeken in z'n werk? "Ik maak b.v. het zoekplan, de hond gaat met mij mee en ik bepaal in welk gebied de hond gaat zoeken. Ik zeg: "Zoek mens" en dan gaat hij 'slagen' maken op het terrein. Als je b.v. ergens een jas van een slachtoffer neerlegt, dan vindt hij de

Reddingshonden Team Noord-Holland 'uit liefde voor de hond en de mens'

jas, maar merkt dan dat het geen slachtoffer is en gaat verder zoeken. Sommige honden blijven staan blaffen als ze het slachtoffer gevonden hebben. Bij het zoeken in puin ziet de hond geen slachtoffer, maar ruikt wel dat het onder het puin ligt. Ze nemen dan niet het bringsel in hun bek, omdat ze het slachtoffer niet gevonden hebben. Ze raken dan natuurlijk wel gefrustreerd en beginnen te blaffen." Hebben jullie genoeg geleiders? "We zijn nu met z'n zessen, waaronder 2 nieuwelingen. We willen weer naar een bezetting van 8 personen, niet meer. We hebben zelfs een wachtlijst, want we zijn best wel kritisch. De ene keer moet je b.v. naar Utrecht, de andere keer naar Drenthe. Het is wel een hobby, maar het is niet vrijblijvend. Je moet wel op elkaar aankunnen. We oefenen elke zondag en je kunt dan niet zomaar zeggen 'vandaag heb ik geen zin'. Je mag eigenlijk maar één keer per maand afzeggen. Verder moet er beoordeeld worden wie er geschikt is. Dat geldt zowel voor de honden, die binnen het team moeten passen, als hun baas. We zijn nu aan het aftasten. Dat doet Astrid allemaal." Zijn jullie vrijwilligers? "Ja, alle hondenteams bestaan uit vrijwilligers. Kort geleden werden we 2 x opgeroepen, toevallig allebei in Drenthe. Een jongen van 14 was vermist en later een man van 82. De man werd gevonden, maar was helaas al overleden."

Kunnen ze ook in de stad, met veel mensen, slachtoffers zoeken? "Jazeker, we leggen dan een man in een steegje en de honden vinden hem altijd. Ze vinden ook wel eens een zwerver die op straat ligt te slapen. Dit is dan voor de honden het slachtoffer. Je moet de hond ook belonen als hij het slachtoffer gevonden heeft. De hond krijgt dan wat lekkers en dit ga je met hem delen bij het slachtoffer "jij een stukje, ik een stukje". Daarna ga je spelen met de hond. Het moet namelijk leuk voor hem zijn om een slachtoffer te zoeken. Je moet ze ook steeds enthousiasmeren. Na 3 x een zoektocht op een dag, zijn ze echt kapot. Niet eens lichamelijk, maar in hun 'koppie'. Ze moeten de hele dag gefocust zijn. Ik heb zelf een Labrador, Bowie, die

gek is op andere honden en altijd wil spelen, maar als ik zeg "zoek mens", dan loopt hij alle honden voorbij. Al zijn ze met 50 honden, ze zullen nooit ruzie maken als ze aan het werk zijn. Ook ruiken ze wel eens een hert in het bos, maar ook daar reageren ze niet op. Ze zoeken de lucht van een 'dood' mens. Wij maken deel uit van de Samenwerkende Reddingshonden Organisaties (SRO). We kunnen ieder moment van de dag, of nacht, gebeld worden door de politie om assistentie te verlenen. Ze zeggen dan b.v. 'Hier is wat gevonden en daar is wat gevonden, dus in dat gebied moet je zoeken'. Honden kunnen zelfs tot 10 meter diep onderwater ruiken. Onze honden oefenen ook met slachtoffers onder water. Ze lopen dan langs de sloot tot de lucht van het slachtoffer tot ze doordringt. Het lichaam kan echter wel 20 meter verderop liggen. Ze gaan vervolgens

van het water proeven. Aan de smaak merkt de hond of hij meer naar links of naar rechts moet. In de tong zitten naast smaakpapillen namelijk ook geurpapillen. Des te intenser de smaak, des te dichter de hond bij het slachtoffer komt. Dan gaat hij blaffen.

Op 15 februari, van 19:00 tot 21:00 uur, komen we op LOVE radio in het programma 'Zukke Zorgen'. We doen best verantwoordelijk werk en investeren dus in goede opleidingsmogelijkheden voor de hond en geleider, maar ook in professioneel trainingsmateriaal. We zijn echter maar een klein team dat zich belangeloos inzet. We ontvangen helaas geen subsidie, of overheidssteun. We zijn dus afhankelijk van giften, donateurs en sponsors. Overigens is het RHTNH een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en kunnen mensen hun giften aan ons aftrekken van de belasting. Zonder financiële on-

dersteuning kunnen we niet bestaan."

Hebben jullie 'ploegendienst'? Ieder van ons krijgt om beurten, gedurende een maand, een telefoon mee naar huis. Je kunt 's-nachts je bed uit gebeld worden, en dan ga je gewoon. De confrontatie met gevonden kinderen valt niet mee. Als een gezin b.v. twee kinderen heeft en er wordt er een vermist, dan is dit natuurlijk vreselijk voor de ouders. Maar als de hond dan terugkomt met het bringsel in z'n bek (dus gevonden) dan moet je, ondanks het verdriet, toch blij zijn, want de hond doet het voor jou. Honden kunnen natuurlijk niet lezen, maar als ik op een zondagochtend m'n rode shirtje met opdruk aan doe, dan weet hij het al, dan wordt hij helemaal gek. Hij neemt niet eens de tijd om uitgelaten te worden. Hij wil naar de auto, hij wil weg, hij wil werken."

Ondersteuning Tot zover de super enthousiaste Freek Tol. Ik vind het overigens bijzonder dat deskundigen er blijkbaar nog steeds niet uit zijn hoeveel keer een hond beter ruikt dan een mens. De een beweert dat het reukvermogen van een hond duizend keer beter is, terwijl er ook websites en kenners zijn die beweren dat uit metingen is gebleken dat honden zelfs honderdduizend tot een miljoen keer beter ruiken dan mensen. Kun je nagaan hoe ingewikkeld het reukorgaan van een eigenlijk hond is. Nu heb ik zelf toch ook een aardig ontwikkeld reukorgaan (qua omvang dan), maar ruiken waar m'n vrouw twee dagen geleden m'n gevulde koeken heeft verstoort, lukt me helaas echt niet. Maar ach, wat maakt het uit. Een feit is dan een hond veel beter ruikt dan een mens.

Kijk ook eens op hun website www.rhtnh.nl en zie wat deze vrijwilligers doen uit liefde voor de hond en de mens. Er zijn veel hondenliefhebbers in Noord-Holland. Hier moeten toch mensen bij zitten die deze stichting een warm hart toedragen. Verder zijn er aardig wat bedrijven in Edam-Volendam en wijde omgeving, waar ik toch ook wel iets van verwacht. Alleen door jullie steun kan de stichting RHTNH blijven bestaan. Dus: stort een bedrag op rekeningnummer NL-62RAB00304955493 en een poot en een lik van een dankbare hond zullen jullie beloning zijn. Joop Gijzen

